

**Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle ehdotuksesta  
neuvoston direktiiviksi (*palvelujen suorituspaikka*)**

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään Eduskunnalle Euroopan yhteisöjen komission 20 päivänä heinäkuuta 2005 tekemä muutettu ehdotus neuvoston direktii-

viksi direktiivin 77/388/ETY muuttamisesta palvelujen suorituspaikan osalta ja ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 29 päivänä syyskuuta 2005

Valtiovarainministeri *Eero Heinäluoma*

Ylitarkastaja Risto Sakki

**MUUTETTU EHDOTUS NEUVOSTON DIREKTIIVIKSIDIREKTIIVIN 77/388/ETY  
MUUTTAMISESTA PALVELUJEN SUORITUSPAIKAN OSALTA****1. Yleistä**

Euroopan yhteisöjen komissio antoi 20 päivänä heinäkuuta 2005 muutetun ehdotuksen neuvoston direktiiviksi direktiivin 77/388/ETY muuttamisesta palvelujen suorituspaikan osalta; KOM(2005) 334.

Ehdotus koskee kuluttajille eli muille kun verovelvollisille myytävien palvelujen verotuspaikkasäännöksiä. Se muodostaa toisen osan palvelujen verotuspaikkaa koskevien sääntöjen uudistuksesta. Komissio on jo aikaisemmin ehdottanut verovelvollisten välisen palvelujen verotuspaikkasäännösten muuttamista, KOM(2003) 822. Nyt tehdyllä uudella ehdotuksella muutetaan tätä aiempaa ehdotusta.

Ehdotus liittyy komission vuonna 2000 antamassa tiedonannossa (KOM(2000) 348) esittämään strategiaan sisämarkkinoiden arvonlisäverojärjestelmän toimivuuden parantamiseksi. Strategian päätavoitteita ovat voimassa olevien sääntöjen yksinkertaistaminen ja uudenaikaistaminen sekä niiden nykyistä yhdenmukaisempi soveltaminen. Komission strategiassa palvelujen verotuspaikkaa koskevien sääntöjen nykyaikaistaminen määritettiin yhdeksi ensisijaisista toteutettavista toimista.

**2. Nykytila ja ehdotuksen taustaa****2.1. Yleistä**

Yhteisössä sovellettavasta arvonlisäverojärjestelmästä säädetään jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste 17 päivänä toukokuuta 1977 annetussa kuudennessa neuvoston direktiivissä 77/388/ETY, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2004/15/EY (jäljempänä kuudes arvonlisäverodirektiivi). Palvelujen verotuspaikkaa koskevat säännökset si-

sältyvät pääsääntöisesti direktiivin 9 artiklaan.

Euroopan yhteisöjen yhteisen arvonlisäverojärjestelmän tavoitteena on alusta asti ollut se, että palvelujen verotuksen tulisi tapahtua kulutusmaassa. Kuudennen arvonlisäverodirektiivin valmistelun yhteydessä kuitenkin todettiin, että kulutuspaikan määrittelemisen verotuspaikaksi saattaisi johtaa käytännössä ongelmiin. Tämän vuoksi valittiin perussääntö, jonka mukaan palveluista kannetaan vero myyjän sijoittautumispaikassa. Tähän yleissääntöön tehtiin useita poikkeuksia.

Kun kuudes arvonlisäverodirektiivi annettiin, nämä palvelujen verotuspaikkaa koskevat säännöt johtivat hyvin usein siihen, että vero tuli kannettavaksi kulutusmaassa. Sisämarkkinoiden toteutuminen, globalisaatio, sääntelyn vapauttaminen ja teknologian kehittyminen ovat kuitenkin yhdessä aiheuttaneet huomattavia muutoksia palvelukaupan määrässä ja rakenteessa. Yhä useampi palvelu voidaan nykyisin suorittaa etäpalveluna.

**2.2. Nykysäännöt**

Kuudennen arvonlisäverodirektiivin 9 artiklan 1 kohdan yleissäännön mukaan palvelujen verotuspaikka on myyjän sijoittautumispaikka eli paikka, jossa myyjällä on liiketoimintansa kotipaikka tai kiinteä toimipaikka, josta palvelu suoritetaan. Tätä sääntöä täydentävät useat poikkeukset, joiden nojalla verotuspaikka määräytyy palvelun lajin perusteella.

Yleissäännöstä tehdyt poikkeukset sisältyvät pääasiassa 9 artiklan 2 kohtaan. Ne koskevat kiinteään omaisuuteen liittyviä palveluja, henkilö- ja tavarankuljetuspalveluja, kulttuuri-, taide-, urheilu-, tiede- ja koulutustoimintaan liittyviä palveluja, irtaimen aineelliseen omaisuuteen kohdistuvia palveluja ja tiettyjä aineettomia palveluja (muun muassa tekijänoikeudet, patentit, mainos- ja asiantuntijapalvelut, henkilöstön vuokraus, irtaimen

aineellisen omaisuuden vuokraus kulkuvälineitä lukuun ottamatta, telepalvelut, radio- ja televisiolähetystoiminta sekä sähköiset palvelut).

Nykyisten palvelujen verotuspaikkaa koskevien sääntöjen rakenne aiheuttaa lukuisia ongelmia. Kuluttajille myytävien palvelujen osalta ongelmana on erityisesti palvelujen etämyynti.

### 2.3. Komission aikaisempi ehdotus

Komission vuonna 2003 antaman ehdotuksen tavoitteena on varmistaa arvonlisäveron kantaminen maassa, jossa kulutus tapahtuu, sekä nykyaikaistaa ja yksinkertaistaa palvelujen verotuspaikkaa koskevia sääntöjä yritysten välisissä liiketoimissa.

Ehdotuksen mukaan verovelvollisille suoritettavien palvelujen (business to business - B2B) verotuspaikkaa koskevaa yleissääntöä muutettaisiin siten, että palvelut verotettaisiin myyjän sijoittautumisvaltion asemesta ostajan sijoittautumisvaltiossa. Myyntiin sovellettaisiin käännettyä verovelvollisuutta (ostaja on myyjän asemesta verovelvollinen), kun myyjä on sijoittautunut toiseen valtioon.

Tähän yleissääntöön on ehdotettu tehtäväksi sekä hallinnollisista että poliittisista syistä eräitä poikkeuksia, jotka pääsääntöisesti perustuvat jo olemassa oleviin erityissääntöihin. Nämä koskisivat kiinteään omaisuuteen liittyviä palveluja, joiden verotuspaikka olisi nykyiseen tapaan kiinteistön sijaintipaikka ja henkilökuljetuspalveluja, joiden verotuspaikkana säilyisi kuljetuksen tapahtumapaikka. Poikkeukset koskisivat myös kulttuuri-, taid-, urheil- ja viihdepalveluja tai vastaavia palveluja, joiden verotuspaikka olisi edelleenkin palvelujen suorituspaikka sekä tiettyjä aineellisia palveluja, joita verotettaisiin pääsääntöisesti myyjän sijoittautumisvaltiossa.

Lisäksi ehdotuksen mukaan tällä hetkellä yhteisön sisäisiä tavaratoimituksia koskevan alv-tietojenvaihtojärjestelmän (VAT Information Exchange System -VIES) mukaista ilmoitusvelvollisuutta laajennettaisiin palveluihin, joihin sovelletaan käännettyä verovelvollisuutta.

Ehdotusta on selostettu tarkemmin valtiovarainministeriön muistiossa EU/2003/1543 (U 20/2004 vp).

Komission alkuperäistä ehdotusta on käsitelty lukuisia kertoja neuvoston työryhmässä ja siihen on tehty eräitä tarkistuksia. Ehdotuksen hyväksymisestä ei kuitenkaan olla vielä päästy yksimielisyyteen.

### 3. Muutetun ehdotuksen tavoitteet

Komission nyt antaman muutetun ehdotuksen tavoitteena on varmistaa, että kuluttajille myytävien palvelujen verotus tapahtuu kulutusmaassa, sekä estää nykysäännöistä aiheutuva yritysten uudelleensijoittautuminen.

Nykyinen pääsääntö, jonka mukaan kuluttajille myytävien (business to consumer - B2C) palvelujen suorituspaikka ja verotuspaikka on palvelun myyjän sijoittautumispaikka, voi aiheuttaa kilpailun vääristymistä silloin, kun palveluja voidaan suorittaa etämyyntinä. Verokantaerot voivat vaikuttaa yritysten päätöksiin sijoittaa uudelleen toimintonsa.

Kuluttajille myytävien palvelujen verottaminen kulutusmaassa varmistaisi sen, että verokannat eivät vaikuta palvelun suorituspaikkaan. Palvelu verotettaisiin tällöin aina kulutusmaassa riippumatta siitä, minne myyjä on sijoittautunut. Tämä antaisi jäsenvaltioille vapauden määrätä verokantansa tason ilman suurta kilpailuvääristymäriskiä. Verokantojen lisäharmonisointi ei komission mukaan ole toistaiseksi toteutettavissa.

Komission mukaan palvelujen verotuspaikkaa koskevien sääntöjen muuttaminen ei saisi aiheuttaa yrityksille suhteettomia lisävelvoitteita. Rajat ylittävää kauppaa käyvien yritysten velvoitteiden yksinkertaistamiseksi komissio on vuonna 2004 ehdottanut niin sanottua yhden luukun järjestelmää (KOM(2004) 728), joka antaa yrityksille mahdollisuuden täyttää verovelvoitteensa EU:n alueella omassa sijoittautumisvaltiossaan. Tämän uuden mekanismin avulla yritykset voisivat käyttää yhtä ALV-numeroa EU:n alueella tapahtuvissa toimituksissa ja tehdä veroilmoituksensa elektronisen portaalien kautta, josta ne välitettäisiin automaattisesti niille eri jäsenvaltioille, joissa yritys myy tavaroita tai palveluja. Näin yritykset voisivat nykyistä helpommin täyttää verovelvoitteensa jäsenvaltioihin, joihin ne eivät ole sijoittautuneet tai rekisteröityneet.

Kauppan monimutkaistumisen välttämiseksi

B2C-verotuspaikkasääntöjen tulisi olla linjassa ehdotettujen B2B-muutosten kanssa.

#### 4. Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

##### 4.1. Yleissääntö

Nykyinen pääsääntö, jonka mukaan kuluttajille myytävät palvelut verotetaan myyjän sijoittautumisvaltiossa, johtaa useimmissa tapauksissa siihen, että verotus tapahtuu kuluksimaassa. Lisäksi yritysten on erittäin helppo soveltaa tätä sääntöä, koska niiden täytyy tuntea vain oman maansa lainsäädäntö ja verokannat. Tämän vuoksi komissio ehdottaa, että nykytila säilytettäisiin ja kuluttajille tapahtuvat myynnit verotettaisiin myös jatkossa pääsääntöisesti myyjän sijoittautumisvaltiossa.

##### 4.2. Erityissäännöt

Pääsääntöön tehtäisiin sekä hallinnollisista että poliittisista syistä eräitä poikkeuksia. Osa niistä johtuisi siitä, että nykyiset säännöt eivät taloudellisesti merkittävässä tapauksissa johda verotukseen kuluksipaikassa tai ovat epäkäytännöllisiä. Osa koskisi tilanteita, joissa nykyisäännöt aiheuttaisivat yrityksille käytännön ongelmia, jos ehdotettu B2B-palvelujen kohtelu otettaisiin käyttöön ilman vastaavia muutoksia B2C-palveluihin. Eräillä aloilla yksinkertaisuuteen ja kuluksipaikka-periaatteen noudattamiseen liittyvistä syistä säilytettäisiin nykyiset erityissäännöt.

##### Kiinteään omaisuuteen liittyvät palvelut

Kiinteään omaisuuteen liittyviin palveluihin sovellettaisiin nykyistä 9 artiklan 2 kohdan a alakohdtaa vastaavaa sääntöä, jonka mukaan verotuspaikka on kiinteistön sijaintipaikka. Nykyistä sääntöä on kohtuullisen helppo soveltaa, ja sen perusteella verokannetaan pääsääntöisesti palvelun kuluksipaikassa. Lisäksi tällä alueella sovelletaan usein verovapauksia, jotka puolestaan vaikuttavat vähennysoikeuteen. Poikkeusta sovellettaisiin nykyiseen tapaan sekä verovelvollisille että kuluttajille myytäviin palveluihin.

##### Henkilökuljetuspalvelut

Henkilökuljetuspalveluihin sovelletaan nykyisin 9 artiklan 2 kohdan b alakohdtaa, jonka mukaan verotuspaikka on kuljetuksen tapahtumapaikka. Käytännössä sääntöä on vaikea soveltaa sisämarkkinoilla, joilla ei ole verorajoja.

Komissio on pohtinut mahdollisuutta verottaa henkilökuljetuspalveluja kuljetuksen lähtöpaikassa. Tällainen sääntö saattaisi kuitenkin mahdollistaa veronkierron kuljetuspalvelujen uudelleensijoittamisen avulla. Pelkkä suorituspaiikkaa koskevien sääntöjen muuttaminen ei myöskään ratkaise erilaisista arvonlisäverokannoista ja poikkeuksista aiheutuvia kilpailun vääristymiä eri kuljetusvälien välillä.

Koska nykyisääntö varmistaa verotuksen kuluksijäsenvaltiossa ja koska yhden luukun -mekanismi vähentäisi siitä aiheutuvia käytännön ongelmia, komissio ehdottaa säännön säilyttämisestä ennallaan. Poikkeusta sovellettaisiin kuten aikaisemminkin sekä verovelvollisille että kuluttajille myytäviin palveluihin.

##### Tavaroiden yhteisökuljetus

Kuluttajille suoritettavien tavaroiden yhteisökuljetusten verotuspaikka on voimassa olevan 28 b artiklan C kohdan 2 alakohdan mukaan kuljetuksen lähtöpaikka. Tämä tarkoittaa sitä, että rajat ylittäviä muuttoja hoitavat muuttoliikkeet joutuvat rekisteröitymään ja suorittamaan veron kaikissa jäsenvaltioissa, joista ne hoitavat muuttoja kuluttajille.

Vaikka nykyinen sääntö on toimijoille varsin työläs, komissio esittää sen säilyttämistä. Yleissääntöä ei voida soveltaa, koska se voisi johtaa myyjien sijoittautumiseen matalan verotuksen valtioihin. Nykyisäännön aiheuttamia käytännön ongelmia voidaan lieventää yhden luukun -mekanismilla.

##### Ravintola- ja ateriapalvelut

Ravintola- ja ateriapalvelut verotetaan nykyisin pääsäännön mukaisesti myyjän sijoittautumisvaltiossa. Tämä on usein sama kuin paikka, jossa palvelu fyysisesti suoritetaan, muttei kuitenkaan aina, erityisesti ateriapal-

velujen osalta.

Komissio ehdottaa mainittujen palvelujen verotuspaikan muuttamista paikaksi, jossa palvelu suoritetaan, koska se heijastaa parhaiten palvelujen tosiasiallista kulutuspaikkaa. Näin voidaan myös turvata tasavertaiset toimintaedellytykset tällaisten palvelujen tarjoajille.

Tätä sääntöä ei kuitenkaan sovellettaisi kuluttajille myytäviin ravintola- tai ateriapalveluihin laivoissa, ilma-aluksissa tai junissa henkilökuljetuspalvelun aikana, koska palvelun fyysinen suorituspaikka olisi hyvin vaikea määrittää. Näitä palveluja verotettaisiin sitä vastoin aluksella tehtävien tavarahankintojen tapaan kuljetuksen lähtöpaikassa. Uutta sääntöä sovellettaisiin myös verovelvollisille myytäviin palveluihin.

#### Kuljetusvälineiden vuokraus

Nykyisin kuljetusvälineiden vuokraus verotetaan yleissäännön mukaan vuokralleantajan sijoittautumisvaltiossa. Tämä sääntö ei kuitenkaan asianmukaisesti varmista veron kantamista kulutusjäsenvaltiossa. Erityisesti pitkäaikaisen vuokrauksen osalta se kannustaa autonvuokrausyhtiöitä sijoittautumaan jäsenvaltioihin, joissa vuokraukseen sovelletaan matalaa verokantaa. Tämän vuoksi uusi erityissäännös on tarpeen.

Ehdotuksen mukaan pitkäaikainen vuokraus kuluttajille verotettaisiin asiakkaan sijoittautumisvaltiossa. Vuokralleantajat joutuisivat tällöin suorittamaan veroa jokaisessa jäsenvaltiossa, jossa niillä on kuluttaja-asiakkaita. Käytännön ongelmat voitaisiin kuitenkin ratkaista yhden luukun -mekanismilla.

Lyhytaikainen vuokraus kuluttajille verotettaisiin siinä jäsenvaltiossa, jossa kuljetusväline tosiasiallisesti luovutetaan asiakkaan käyttöön.

Kuljetusvälineiden vuokrauksen uudet verotuspaikkasäännöt vastaisivat ehdotettua B2B-kohtelua.

Kulttuuri- ja viihdepalvelut sekä irtaimiin esineisiin kohdistuvat palvelut

Kulttuuri-, taide-, urheilu- ja viihdepalvelujen tai vastaavien palvelujen verotuspaikka on voimassa olevan 9 artiklan 2 kohdan

c alakohdan mukaan niiden suorituspaikka. Sama koskee irtaimen aineellisen omaisuuden arviointia ja irtaimen aineelliseen omaisuuteen kohdistuvaa työtä.

Koska nykyinen sääntö johtaa veron kantamiseen kulutuspaikassa ja koska sen muuttaminen saattaisi aiheuttaa myyjien uudelleensijoittautumista, komissio ehdottaa nykytilanteen säilyttämistä kuluttajille myytävien palvelujen osalta (poikkeuksena etäopetuspalvelut). Myyjien hallinnollista taakkaa voitaisiin vähentää ehdotetulla yhden luukun -mekanismilla.

#### Etäpalvelut

Sähköiset palvelut, televiestintäpalvelut sekä radio- ja televisiolähetyspalvelut voidaan tarjota ja niitä tarjotaan kuluttajille etäpalveluina. Kun palvelut suoritetaan yhteisössä kuluttajille, ne verotetaan nykyisin myyjän sijoittautumispaikassa. Kun palvelut suoritetaan verovelvollisille, ne verotetaan asiakkaan jäsenvaltiossa.

Koska näitä palveluja on helppo tarjota, on olemassa todellinen riski siitä, että verokanta vaikuttaa myyjän sijoittautumISRatkaisuun. Sähköisten palvelujen sääntöjen uudistamisen jälkeen näiden palvelujen EU:n ulkopuolelle sijoittautuneet tuottajat ovat perustaneet kiinteitä toimipaikkoja matalan verokannan jäsenvaltioihin, joista ne suorittavat palveluja asiakkailleen kaikkialla EU:ssa. Myös EU:n yritykset ovat vastaavasti muuttaneet sijoittautumispaikkojaan hyötyäkseen tästä kilpailuedusta.

Näistä syistä komissio ehdottaa kuluttajille tarjottavien edellä mainittujen palvelujen — samoin kuin etäopetuspalvelujen — verotuspaikaksi asiakkaan sijoittautumisvaltiota. Myyjän olisi siten suoritettava veroa jokaisessa jäsenvaltiossa, jossa sillä on kuluttaja-asiakkaita. Suuri osa tästä yrityksille aiheutuvista hallinnollisista ongelmista voitaisiin poistaa yhden luukun -mekanismin avulla, jonka käyttöönottoa komissio pitääkin tämän ehdotuksen toteuttamisen edellytyksenä.

Sääntöä sovellettaisiin kaikkiin myyjiin riippumatta siitä, ovatko ne sijoittautuneet EU:iin vai sen ulkopuolelle. EU:n ulkopuolelle sijoittautuneet telepalvelujen, sähköisten palvelujen sekä radio- ja televisiolähetyspalvelujen myyjät joutuvat jo nykyisinkin su-

rittamaan veron kuluttajan sijoittautumisvaltiossa.

#### Välityspalvelut

Välityspalvelujen myynnistä kuluttajille suoritetaan vero nykyisin 28 c artiklan E kohdan 3 alakohdan mukaan samassa paikassa, jossa välityksen kohteena olevasta pääliiketoimesta suoritetaan vero.

Koska tätä sääntöä ei ole helppo soveltaa, komissio on harkinnut mahdollisuutta verottaa välityspalvelut välittäjän sijoittautumispaikassa. Tällainen muutos on kuitenkin ongelmallinen, koska yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneet välittäjät voisivat välttää verotuksen. Tästä johtuvaa kilpailun vääristymistä voisi vielä pahentaa välittäjien uudelleen-sijoittautuminen myös EU:n sisällä matalan verokannan jäsenvaltioihin.

Näistä syistä komissio ehdottaa, että välittäjien kuluttajille suorittamien palvelujen verotuspaikka säilyisi entisellään.

EU:n ulkopuolelle sijoittautuneet ostajat

Kun voimassa olevan 9 artiklan 2 kohdan e alakohdan soveltamisalaan kuuluvat aineet-tomat palvelut myydään yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneille ostajille, palvelut katsottiin nykyiseen tapaan suoritetuiksi yhteisön ulkopuolella.

Veronkierron välttämissääntö

Nykyisen 9 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltio voi eräissä tilanteissa syrjäyttää verotuspaikkaa koskevan säännön ja verottaa palvelun siellä, missä se tosiasiallisesti kulu-tetaan, jos tämä on tarpeen kaksinkertaisen verotuksen, verottamatta jättämisen tai kilpailun vääristymisen välttämiseksi. Tällä hetkellä tätä säännöstä voidaan soveltaa vain rajoitetusti lähinnä nykyisen 9 artiklan 2 kohdan e alakohdassa mainittuihin aineet-tomiin palveluihin.

Komissio on B2B-ehdotuksessa ehdottanut säännöksen soveltamisalan laajentamista koskemaan lähes kaikkia palveluja sekä verovelvollisten että kuluttajien osalta. Lisämuutoksia ei sen vuoksi tarvita.

#### 4.3. Muut ehdotukset

Alkuperäisessä B2B-ehdotuksessa komissio on ehdottanut, että VIES-järjestelmän mukaista ilmoitusvelvollisuutta laajennetaan vuodesta 2008 lukien toisiin jäsenvaltioihin myytäviin palveluihin, joihin sovelletaan käännettä verovelvollisuutta. Valmistuneen toteutettavuustutkimuksen johdosta komissio on aikaistanut tätä aikataulua. Tarkistetun ehdotuksen mukaan verovelvollisten raportointivelvoite alkaisi jo verotuspaikkamuutosten voimaantulosta eli vuoden 2006 heinäkuun alusta.

#### 5. Asian käsittely Euroopan unionin toimielimissä

Euroopan parlamentin sekä talous- ja sosiaalikomitean lausuntoja ei ole vielä annettu.

Muutetun ehdotuksen käsittely on aloitettu syyskuun 7 päivänä 2005 neuvoston verotus-työryhmässä.

#### 6. Ehdotuksen vaikutukset Suomele

Kansallisen arvonlisäverolain (1501/1993) palvelujen verotuspaikkaa koskevat säännökset vastaavat voimassa olevan direktiivin säännöksiä. Komission ehdotus edellyttää toteutuessaan arvonlisäverolainsäädännön muuttamista uusia säännöksiä vastaavalla tavalla.

Verotuspaikkasääntöjen muutokset vaikuttavat jäsenvaltioiden verotusoikeuteen ja siten myös verotulojen jakautumiseen. Ehdotuksen aiheuttamat merkittävimmät muutokset liittyvät etäpalveluihin. Niiden verotuspaikka siirtyisi myyjän sijoittautumisvaltiosta ostajan sijoittautumisvaltioon.

Ehdotus merkitsisi Suomen kannalta toisaalta sitä, että etäpalvelujen verotuspaikka siirtyisi toiseen jäsenvaltioon, kun myyjänä on Suomeen sijoittautunut yritys ja toisaalta sitä, että tällaisten palvelujen verotuspaikka siirtyisi Suomeen, kun myyjänä on toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut yritys.

Suomessa tuotettujen suoraan kotimaiseen kulutukseen (julkinen kulutus mukaan lukien) myytävien telepalvelujen, sähköisten palvelujen sekä maksullisten radio- ja televisiolähetyspalvelujen yhteenlaskettu veroton

arvo on vuoden 2005 tasolla lähes 2,5 miljardia (telepalvelujen osuus noin 2,3 miljardia) euroa ja siitä suoritettava arvonlisävero noin 535 miljoonaa (telepalvelujen osuus noin 515 miljoonaa) euroa. Näiden palvelujen myynti Suomesta ulkomaille suoraan kuluttajille samoin kuin vastaava ulkomailta Suomeen suuntautuva myynti on tällä hetkellä verrattain vähäistä. Tulevaisuudessa rajat yli myytävien palvelujen taloudellinen merkitys voi kuitenkin merkittävästi kasvaa.

Rajan yli tapahtuvan kuluttajamyynnin vähäisyydestä johtuen ehdotuksella ei olisi Suomelle merkittäviä välittömiä valtiontaloudellisia vaikutuksia. Ehdotus kuitenkin turvaa veropohjaa. Suomessa sovellettava yleinen verokanta (22 prosenttia) on EU:n keskitasoa korkeampi, joten lähitulevaisuudessa ulkomaiset teleoperaattorit voivat alkaa hyödyntää verotasoeroista johtuvaa kilpailuetuaan myös Suomen markkinoilla. Tämä voi myös houkuttaa kotimaisia yrityksiä sijoittamaan toimintojaan matalan verokannan jäsenvaltioihin. Tällaista kehitystä on jo tapahtunut muissa maissa.

Ehdotus aiheuttaa toteutuessaan etämyyntiä harjoittaville yrityksille uusia hallinnollisia kustannuksia, kun ne joutuvat tilittämään veroa jokaiseen jäsenvaltioon, jossa niillä on kuluttaja-asiakkaita. Ehdotettu yhden luukun järjestelmä kuitenkin vähentäisi muutoksista yrityksille aiheutuvaa taakkaa.

Ehdotuksen mukaan laivoissa, ilma-aluksissa tai junissa henkilökuljetuspalvelun aikana myytäviä ravintola- tai ateriapalveluja verotettaisiin myyjän sijoittautumisvaltion

asemesta kuljetuksen lähtöpaikassa. Tällä verotuspaikkaa koskevalla muutoksella ei komissiolt saadun selvityksen mukaan olisi vaikutusta näiden palvelujen verovapauteen tai verollisuuteen. Kansainvälisessä liikenteessä olevilla vesi- ja ilma-aluksilla tapahtuva tarjoilu on Suomessa, kuten useassa muussakin jäsenvaltiossa, vapautettu arvonlisäverosta, vaikka verovapaudella ei ole direktiivissä selkeää oikeudellista perustaa.

## 7. Hallituksen kanta

Hallitus kannattaa kuluttajille myytävien palvelujen verotuspaikkaa koskevien sääntöjen uudistamista komission ehdotuksessa esitettyjen pääperiaatteiden mukaisesti. Ehdotus varmistaa kuluttajille myytävien palvelujen verotuksen kulutusmaassa ja estää nykysäännöistä aiheutuvan yritysten uudelleensijoittautumisen matalan verokannan jäsenvaltioihin. Ehdotus edistää siten kilpailuneutraalisuuden toteutumista ja turvaa veropohjaa. Tämä on erityisen tärkeää telepalvelujen kohdalla niiden taloudellisen merkityksen vuoksi. Koska telepalvelujen ja muiden sähköisten palvelujen raja hämärtyy tulevaisuudessa, näihin palveluihin tulee soveltaa samoja verotuspaikkasääntöjä.

Eräitä ehdotuksen yksityiskohtia olisi vielä selvitettävä ja täsmennettävä. Muun muassa vesi- ja ilma-aluksilla tapahtuvan tarjoilun osalta tulisi selvittää, sovelletaanko kolmannen maan liikenteessä oleviin aluksiin vastaavia verotuspaikkasääntöjä kuin aluksella tapahtuvaan tavaramyyntiin.